

JIŘÍ VALOCH

slova tvoří obraz

Narozen 6. září 1946 v Brně. Básník, tvůrce vizuální a konceptuální poesie, fotografické poesie a fotografických konceptů, textových instalací, konceptuálních kreseb, teoretik umění, kurátor výstav, sběratel výtvarných děl. Absolvoval gymnázium v Brně (maturita 1965) a filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně (1965-1970, bohemistika, germanistika a estetika - diplomová práce o typologii a genezi vizuální a fónické poesie). Je jedním z protagonistů českého konceptuálního umění, přestože se dotknul i dalších uměleckých oblastí, např. land artu či performance. Těžiště jeho činnosti je však v práci se slovem, které nese svůj sémantický význam vzbuzující představy a asociace. Člen skupiny Měkkohlaví. Žije a pracuje v Brně.

V letech 2011 až 2015 vznikala série obrazů, v níž se Jiří Valoch průběžně vracel ke své konceptuální poezii 70. let. Princip jejich vzniku odpovídal spolupráci, která vždy byla - i přes výrazný Valochův kurátorský a umělecký individualismus - jedním z podstatných principů jeho tvorby. Vzpomeňme například cykly konceptuální poesie - věnované blízkým přátelům i autorským vzorům, nebo konceptuální sérii *Do it yourself*, ve které adresáty svých děl rozesílaných poštou vyzýval k interakci, případně jim zasílal díla, které měly dokončit přidáním vlastní signatury. Obrazy zastoupené na této výstavě, autor vytvářel v komunikaci s Jiřím Šigutem. Dopředu se domluvili na textech, který Šigut s precizností sobě vlastní převedl na plátno a Valoch signoval. Jeden z obrazů pak zůstal v Ostravě, ten druhý putoval buď s Valochem do Brna, nebo některému z přátel, kterému byl dedikován.

Ve 30 vystavených plátcích se tak odráží prvek přátelské spolupráce a hry, z gesta signování se stává umělecký akt sám o sobě. Tuto sérii doplňují textové instalace zhotovené přímo pro prostory galerie. Valoch se jimi vrací k principu své práce, který poprvé použil v roce 1970 v rámci výstavy Klubu Konkrétištů v Domě pánů z Kunštátu (13. - 30. 3. 1970). Nápis TICHŮ, minimal-poem object vyhotovený na ležícím panelu černým písmem byl tehdy snad symbolickým předznamenáním odchodu z oficiálního prostoru galerií v České republice, do kterého se jeho umělecká tvorba naplno vrací až v 90. letech. V průběhu let 70. a 80. let ovšem vzniká nejpodstatnější část jeho autorské práce. Svou pozornost v ní soustředí na konceptuální poezii. Milan Knížák ji kdysi začal nazývat Valochovými romány. Stručné texty v rozsahu jednoho až tří slov rozvíjel ve vícestránkových sériích na papíře formátu A4 - například SOCHY PRO GERTU POSPÍŠILOVOU (1973), nebo 14 LINEÁRNÍCH A NĚKTERÁ NELINEÁRNÍ HAIKU (1976). Hlavním rysem Valochovy konceptuální poesie je její naprostý minimalismus v množství použitých slov, ovšem za dosažení maximálního účinku na imaginaci a mysl diváka. Autor tak vychází z uvědomění, že jednoduchost neznamená povrchnost. Snaží se eliminovat „nadbytečné pozlátko“ odhalit jazyk v jeho podstatě.

srpen 2017

Jana Písaříková

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

- 1967 VCH 64/67, Divadlo hudby, Ústí nad Labem
- 1969 Muzeum Krnov (s D. a I. Chatrnými)
- 1970 Vizuální poezie, Dům mládeže, Jindřichův Hradec
- 1971 Oblastní galerie Vysočiny, Jihlava (s D. a I. Chatrnými)
- 1972 Informationszentrale für Ereignisse, Bielefeld
- 1974 Galeria Akumulatory, Poznaň
- 1977 Galeria Mercato del Sale, Milán
- 1978 Biblioteka Miejska, Vratislav
- 1979 „In Oltre“, Centro culturale, Monza
- 1984 Het Apollohuis, Eindhoven
- 1986 Vizuální poezie, Galerie v předsálí, Blansko
- 1987 Salon Mina, Dům kultury Benar, Litvínov
- 1988 Kulturní středisko Opatov, Praha
- 1989 Texty, Kámen a kameny, Divadlo hudby, Olomouc
Haiku-instalace, Ateliér Tomešova, Brno
- 1990 Dvouslovná instalace, Galerie v podloubí, Olomouc
Konceptuální poezie, Galerie mladých při Městském domu kultury Petra Bezruče, Opava
- 1992 Texty, Škola užitého výtvarnictva - Galéria Palisády, Bratislava
Pavel Rudolf, Jiří Valoch, Galerie Lindner, Vídeň
- 1993 Galerie Maerz, Linec (s J. Kubičkem, P. Rudolfem a V. Sedlákovou)
Galerie Orms, Innsbruck (s J. Kubičkem, P. Rudolfem a V. Sedlákovou)
- 1995 Výstavní síň Emila Filly, Ústí nad Labem
- 1996 Texty, Galerie moderního umění, Hradec Králové
Jiří Valoch (retrospektiva instalací), Galerie U Bílého jednohožce, Klatovy
Galerie Sýpka, Vlkov u Brna
- 1997 Jiří Valoch, Die Bedeutung der Worte, Neues Museum Weserburg, Brémy
- 2000 Jiří Valoch, Galerie Die Aktualitat des schönen..., Liberec
- 2002 Trojí koncept, Galerie malovaný dům, Třebíč (s D. Chatrným a N. Armutidísem)
- 2003 Pro toto místo, Galerie Erasmus, Mělník
Pouze tři slova, Dům umění, České Budějovice
- 2004 Projekty, Galerie Student, Pedagogická fakulta Ostravské univerzity, Ostrava
- 2005 Dvě instalace a několik projektů, Pražákův palác, Moravská galerie, Brno
- 2006 Project, Galerie Jelení, Praha
Artprojekt/Jiří Valoch-instalace, Galerie Caesar, Olomouc
Slova jako slova, Galerie U Dobrého pastýře, Brno
- 2006-07 Instalace, Veletržní palác, Národní galerie, Praha
- 2008 Konceptuální tvorba ze sbírek přátel, Galerie Langův dům, Frýdek-Místek
- 2013 Untitled, Meet Factory, Praha
Škála, Ateliér Josefa Sudka, Fotograf festival, Praha (s L. Vitkovou)
- 2015 Slova, Fait Gallery, Brno
Merde, Tranzitdisplay, Praha
- 2016 Horizont, Galerie Langův dům, Frýdek-Místek (s J. Šigutem)
ART IS HERE, Moravská galerie, Brno
- 2017 Slova tvoří obraz, Výstavní síň Sokolská 26, Ostrava

REPRODUKCE

art is here, 2012, 100 x 70 cm, akryl na plátně, soukromá sbírka

Výstavní síň

Sokolská 26

(výstava stoosmdesátipátá)

Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava, příspěvková organizace (www.ckv-ostrava.cz)

19. září - 3. listopadu 2017
otevřeno pondělí - pátek 8 - 17 h

art is here